

CARTES A UN POETA

Capitol X Cartes a l'exili

Maite Soler

A Mateu Alberich i Mates
01-03-1939

Estimat Mateu:

Salut et desitjo com és el del nen i la meva. Mira, Mateu, avui mateix acabo de rebre dues cartes teves. I quina alegria més gran. Si veiéssis el nen, de quina manera li treus la tristesa que va agafar en arribar aquí, a Portiers. Mira, ara de moment et vaig a donar una explicació, de desde quan vàrem sortir de Culera.

Pel camí, quan anàvem a Portbou, amb els grans avions volant per sobre nostre, vàrem arribar allí i ens vàren fer baixar a mitja carretera, calcula tu amb el nen i els paquets cada cinc minuts bombardeig. El primer que vàrem buscar corrents va ser l'estació per pujar al tren per passar la frontera. Vam ser dalt el tren i vam estar tot el matí dintre el túnel sentint com bombardejaven. Aleshores es posà en marxa el tren, i lo més doloros va esser que a mig camí del tunel ens varen fer baixar tot fosc com estava ple de gent i de fum amb uns crits esfareidors, de les dones que tenien fred i gana de la canalla, de la impotència, perquè els vagons eren molt alts i no podiem baixar, i a més no es veia res. Oh, Mateu, aquell dia sí que creia que moriríem, i per més pena a mig túnel, fosc com estava, amb aquella picota de Culera que, quan varem marxar, deien que si es moria mig morta embolicada amb una manta i al costat hi posarien el seu

nen i jo llavors, vaig arrencar amb un plor al veurem enmig d'aquella tragèdia entre ella i la pobra Senyora Vega. Saps que vaig fer? deixar els meus paquets i cuidar-me d'aquestes pobres companyes que eren unes desgraciades com jo que, amb totes les penes i treballs, varem arribar a la frontera. Al arribar allí, el primer que varem fer després d'una hora de cua va ser, per degència, vacunar-nos. Després ens varen donar dinar i, sense preguntar-nos res, ens van fer pujar de seguida al tren sense saber nosaltres a on anàvem. I llavors, hores i hores de tren en tota la nit sense parar. Fins que vam arribar a Portiers. Aleshores, el primer personatge, un home vestit de negre, ens va ajudar a pujar a dalt d'un cotxe per traslladar-nos a aquest maleït local on ens trobem, que diuen que havia estat un manicomi, i que està a punt de caure i les parets estan que regalimen sempre d'aigua. En arribar aquí ens varen ensenyar a on havíem de dormir. Doncs mira, per matalàs un sac de palla amb dues mantes. Això sí, per menjar sempre el mateix: ranxo. Però ens donen molt de pa, i pel nen em donen llet. Ara que, si tingués francs, pel nen ja no m'espantaria. Perquè li compraria fruita o mantega o alguna cosa d'aliment, per ell, jo ja aniria fent, però jo, mentres tingui carta teva cada dia, tant per mi com pel nen és el nostre aliment tenir cartes teves. T'ho dic amb tot el cor.

Bé, Mateu, jo t'he donat explicació de tot però vull que tu també ho facis, perquè no parles de res del teu germà, ni dels demés que estaven a Colera, principalment del company Pujol i Capila Vega, que joestic amb les seves companyes. Ho troben molt estrany, tot el que ha passat. Que el company Rico estigui a París i tu estiguis aquí, al camp, i elles sense notícies. Això t'ho demano per favor, que em diguis detalls com més "pronte" possible, i encara més d'en Pujol. Explica tot el que ha passat. La companya d'en Vega i els seus fills estan molt bé. Estan a l'hospital, on no els falta de res, junt amb aquella picota de Colera, que es deia Rosario. Mira si estan bé que fan els possibles perquè no hagin de marxar d'allà. A l'hospital estan tan bé, que estant amb menys, dormien en un bon llit, ben menjats i ben vestits. Amb això, si tenen els seus companys aquí, digue'ls-hi que estan més bé que jo.

Bé, ara vaig a canviar-te el repartori, que és el següent: vaig tenir carta de Lyon de la mare, que vaig estar molt contenta perquè em diuen que fan tots els possibles perquè pugui anar amb ells. Però vols dir, Mateu, que podràs ser aquí, al refugi? Ja rumies bé, que si no es tenen uns bons padrins no hi ha res a fer? De vegades hi ha rumors que ens volen enviar a Espanya. Què et sembla que jo hauria de fer si ho féssin? Si tingués francs ja no m'espantaria, perquè podria escapar-me a Lyon. Una altra cosa: en Pico no ha vingut aquí. Bé, Mateu, em sembla que t'he donat bastants detalls de coses dolentes. Però no pateixis. Ara em faig la il·lusió que ens podrem veure ben aviat.

Jo ja he escrit, tal com dius, a Lyon. El que no goso és "dir-los" que si poden enviar francs. Perquèestic sense res ara mateix. Només faig que demanar paper per escriure, i segells, perquè aquí només donen una postal cada vuit

dies. Doncs jo el que voldria seria poder-te escriure cada dia, i si no és això, només podré escriure't cada vuit dies. Bé, amor meu, me'n vaig a "despedir-me" ara d'aquesta carta perquè he d'anar-me'n a dormir. Però hi vaig amb molt de gust, perquè sé que cada nit la passo somniant amb tu. Tan bé que veig el nen quan es desperta i em diu que ha somiat en el papa "avui també", i jo li dic "fes-me el que sempre et feia fer el papa". I ell em diu Bon dia i em fa petons per tu.

Ai, Mateu,estic repassant la carta i veig que no l'entendràs de tantes faltes. Però pensa que te l'he escrit amb tot el cor. La teva Maria i el teu filllet que molt t'estimen i que voldrien veure't ben aviat, per omplir-te de petons i abraçades.

Maria Bartra Capmany

A dins hi trobaràs la carta del nen i de les meves companyes, que m'han dit si volies fer aquest favor de veure si els trobes per casualitat, aquí, en aquest camp. Pensa a contestar-me si a la última carta hi vas trobar segells.

R A D I O
GRAU
 DIGITAL • MÚSICA • VIDEO
 ELECTRODOMÈSTICS • INFORMÀTICA

Cafes
pont
 Avda. Rafael Casanova, 38 • 08206 SABADELL (Espanya)
 Tel. 93 726 62 22 • Fax 93 727 00 60

T'ho posem fàcil

ARTGRAF
 INDÚSTRIA GRÀFICA

T. 902 145 000 - www.artgraf.es